

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 02 – 169/5
Podgorica, 28.02.2018. godine

Na osnovu člana 40 i 144 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17) i člana 18 Zakona o upravnom postupku ("Sl. list Crne Gore", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po prigovoru gospodina Ranka Jovovića iz Nikšića (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-169 od 05.02.2018. godine), direktor Agencije za elektronske medije donosi

RJEŠENJE

1. Odbija se, kao neosnovan, prigovor gospodina Ranka Jovovića iz Podgorice, na rad privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o., emitera televizijskog programa „Televizija Vijesti“ (zaveden pod brojem 02-169 od 05.02.2018. godine).
2. Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
3. Ovo rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za elektronske medije www.ardca.org.
4. Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Dana 05. februara 2018. godine, Agenciji za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija) dostavljen je prigovor gospodina Ranka Jovovića iz Nikšića, na rad privrednog društva „Televizija Vijesti“ d.o.o. Podgorica (u daljem tekstu: emiter), emitera televizijskog programa „Televizija Vijesti“, (zaveden kod Agencije pod br. 02-169 od 05.02.2018.g.).

Predmetni prigovor se odnosi na dječiju emisiju „Pčelica“ emitovanu 03. februara 2018. godine u 17:00h. Po mišljenju podnosioca prigovora, u emisiji postoji „*prikriveno oglašavanje u vidu telepromocije koja je pravilnikom zabranjena kroz dječiji program*“, precizirajući da je „*u pitanju stomatološka ordinacija*“.

Polazeći od navedenog, Agencija je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je prigovor osnovan, odnosno da li je došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima i Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (u daljem tekstu: Pravilnik).

Po tom osnovu, Sektor za monitoring Agencije je nakon uvida u snimak emitovanih programskih sadržaja emitera sačinio nalaz dana 05.02.2018. godine (akt broj 05-169/1 od 05.02.2018.god.).

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 138 Zakona o elektronskim medijima i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja činjenice da li je emitovanjem spornog sadržaja došlo do kršenja Zakona o elektronskim medijima, Pravilnika i Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-19, Agencija je privrednom društvu „Televizija Vijesti“ d.o.o. Podgorica dostavila predmetni prigovor, sa nalazom Sektora za monitoring i zatražila da u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva, dostavi pisano izjašnjenje na date navode (akt broj 02-169/2 od 07.02.2018.god.).

Dana 15.02.2018. godine, emiter je dostavio Agenciji pisano izjašnjenje (akt zaveden kod Agencije pod br. 02-169/4 od 15.02.2018. god.) u kojem se navodi da je „*u dječjoj emisiji 'Pčelica' koja je emitovana...dana 03.02.2018.godine u terminu od 16:47:18 do 17:31:11 (43 minuta 53 sekunde) u potpunosti ispoštovan član 19 Pravilnika o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama*“.

Emiter ukazuje da „*prilog pod nazivom 'Mali istraživači' posvećen oralnoj higijeni zuba kod djece rađen u stomatološkoj ordinaciji 'Lars dent' sa stomatologom Stašom Kostić, predstavljaju obavještenje*

shodno čl. 89 st. 8 tač. 3 Zakona o elektronskim medijima koji propisuje da se oglašavanjem ne smatraju besplatno objavljivanje podataka o producentima organizatorima, sponzorima ili donatorima umjetničkih radova, kulturno-umjetničkih priredbi i dobrotvornih akcija a sam sadržaj emisije je edukativnog karaktera i namijenjen je maloljetnicima".

Na kraju, emiter navodi da „prilikom emitovanja emisije 'Pčelica' nije došlo do kršenja zakonskih odredbi, da se Televizija Vijesti d.o.o. trudi da u svemu postupa u okviru važećih zakonskih normi, te ukoliko je tumačenje naslovljene Agencije drugačije u ovom dijelu, to će se društvo Televizija Vijesti d.o.o. Podgorica ubuduće svakako držati uputstava i stavova iste".

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda o komercijalnim AVM komunikacijama, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija je predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu (član 8 stav 15 Zakona).
- telepromocija predstavlja oblik oglašavanja tokom prenosa programa pri čemu se pravi pauza u dotadašnjem toku uredničkog sadržaja, a voditelj preuzima ulogu prezentera određenih proizvoda ili usluga (član 4 st. 1 tačka m) Pravilnika).
- članom 85 stav 1 Zakona i članom 13 stav 1 Pravilnika zabranjene su prikrivene i prevarne komercijalne audiovizuelne komunikacije.
- članom 88 Zakona predviđeno je da komercijalna audiovizuelna komunikacija mora biti jasno prepoznatljiva i može biti u obliku: televizijskog i radijskog oglašavanja, telešopinga, sponzorstva i plasmana proizvoda.
- članom 13 stav 2 Pravilnika propisano je da će se namjera predstavljanja prikrivenim komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama smatrati posebno istaknutom ukoliko je izvršena u zamjenu za novčanu nadoknadu ili sličnu protivuslugu.
- članom 53 Pravilnika je određeno da se telepromocija ne smije koristiti u dječjim, vjerskim i informativno-političkim programima i programima o tekućim događajima.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih sadržaja, može se konstatovati sljedeće:

1. Emiter je dana 03. februara 2018. godine, u terminu od 16:47:18 do 17:31:11 (43 minuta 53 sekunde) sati emitovao dječiju emisiju „Pčelica“.

U 01:28 minutu od početka programskog sadržaja, emitovan je prilog u trajanju od 12 minuta 42 sekunde, pod nazivom „Mali istraživači“ posvećen oralnoj higijeni zuba kod djece rađen u stomatološkoj ordinaciji „Lars dent“.

Najava: „Zdravo pčelice, iz najave bi mogli zaključiti da ovaj prilog govori o higijeni zuba i na ovu temu razgovaraćemo sa Stašom Kostić, stomatologom u ordinaciji „Lars dent“. Tokom razgovora u donjem dijelu ekrana bio je istaknut potpis sagovornice: Staša Kostić, stomatolog „Lars dent“.

Tokom emitovanja priloga bilo je riječi o uticaju pravilnog režima ishrane na higijenu zuba, pravilnoj tehnici četkanja zuba, redovnoj kontroli i sl., bez direktnog promotivnog upućivanja na poslovni subjekt i njegovu ponudu.

Na kraju razgovora na pitanje djeteta-novinara: „Da li biste još nešto dodali za kraj ovog razgovora?“ stomatolog odgovara:

Staša Kostić: „Pa evo, ovo je znači naša ordinacija Lars dent, mi imamo široko otvorena vrata za svu djecu ovoga grada koji mogu da dođu po savjete, mogu da dođu da pregledaju zube, možemo da se družimo da pričamo. Ja moram da pokažem samo par crteža koje naša djeca donose nama ovdje. Znači kad dođete u stomatološku ordinaciju ne morate da se plašite ničega, baš ničega ne morate da se plašite jer je tu čitavi tim ljudi koji će vama da

pomogne da suzbijete taj strah. Na kraju što treba da radite: da imate zdrave lijepe zube, divan osmijeh treba redovno, da se pravilno hranite, pauza između pojedinih obroka tri, tri i po sata, moramo dobro da četkamo zube, onako kako smo naučili kod svog izabranog stomatologa, i da dolazimo na redovne kontrole. I nikakvih problema neće biti."

2. Zakonom je propisano da je prikrivena komercijalna audiovizuelna komunikacija predstavljanje riječima ili slikama robe, usluga, imena, zaštitnog znaka ili aktivnosti proizvođača roba ili pružaoca usluga u radijskim i/ili TV programima kada je cilj takvog predstavljanja oglašavanje i moglo bi dovesti javnost u zabludu u vezi sa njegovom prirodom. Takvo se predstavljanje naročito smatra namjernim ako je izvršeno u zamjenu za plaćanje ili za sličnu naknadu. Prikrivene komercijalne audiovizuelne komunikacije su zabranjene saglasno članu 85 stav 1 Zakona i članu 13 stav 1 Pravilnika.
3. Uzimajući u obzir sadržinu analiziranog programa, može se zaključiti da prigovor gospodina Ranka Jovovića koji se odnosi na emitovanje telepromocije u prilogu pod nazivom „Mali istraživači“, koji je posvećen oralnoj higijeni zuba kod djece, rađen u stomatološkoj ordinaciji „Lars dent“ nije osnovan. Postojanje prikrivenog oglašavanja (prisustvo promotivnog elementa u cilju oglašavanja, dovođenje gledalaca u zabludu, finansijska nadoknada) može se sagledati na osnovu nekoliko elemenata, i to:

- da li je kroz opisivanje predstavljen poslovni subjekt i njegovi proizvodi na način da se preporučuje subjekat i njegovi proizvodi uz isticanje prednosti ponude, ili se gledaocu obraća kao potencijalnom potrošaču. U emitovanom sadržaju nije predstavljena ordinacija u kojoj je prilog snimljen, niti se prezentuju usluge koje ordinacija pruža. Činjenica da je u prilogu rečeno gdje se prilog snima ne može se smatrati telepromocijom. Očigledno je da sadržaj ne sadrži promotivni element, budući da u prilogu nije navedena ni adresa, ni broj telefona ordinacije, niti je ordinacija na bilo koji način predstavljena;

- da li analizirani programski sadržaj može dovesti u zabludu gledaoca, u pogledu svoje stvarne prirode. Uvidom u sadržaj utvrđuje se da gledalac nije mogao biti doveden u zabludu, jer prilog apsolutno nije imao komercijalni karakter, već isključivo edukativni. Stomatološkinja je govorila djeci o oralnoj higijeni i objašnjavala kako da sačuvaju zdravlje zuba, a kroz razgovor nije prezentovana ponuda ordinacije, niti usluge koje pruža;

- sadržaj je u cjelini edukativnog karaktera, a imajući u vidu da je prilog posvećen oralnoj higijeni zuba, postoji uredničko opravdanje da bude snimljen u stomatološkoj ordinaciji. Prilog nije sadržao promotivne elemente koji upućuju na ordinaciju i usluge koje pruža, pa se ne može smatrati telepromocijom, jer telepromocija prema definiciji podrazumijeva prezentovanje određenih proizvoda ili usluga, čega nije bilo u ovom programskom sadržaju.

Na osnovu navedenog, nesporno se može utvrditi da emiter nije prekršio čl. 85 stav 1 i 88 Zakona, čl. 13 stav 1 i 53 Pravilnika i tačku 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-19 od 21.07.2011. godine, kojim je propisano da je emiter odgovoran za sadržinu emitovanog programa.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktor Agencije je, saglasno čl. 144 Zakona o upravnom postupku, donio odluku kao i dispozitivu ovog rješenja.

Ovo rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za elektronske medije u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Televizija Vijesti“ d.o.o.
- Gospodin Ranko Jovović, podnosilac prigovora
- Arhiva

